

Prolog på „prässens dag“.

Vasa d. 5:te november 1899.

„Lux, lex, libertas!“

Som i naturen sommar följs af höst,
Så lyder lagen ock för mänskolifvet.
Och sorg som glädje uti samma bröst
Att växla ständigt, blef oss föreskrifvet.
Dock här ju vintern ock sin dolda skatt
Af lif, fast gömd inunder is och drifva.
„Där växer mycken säd i vinternatt.“
Och mer än allt, som oss i medgång gladt,
Kan sorgen mången gång vårt hjärta gifva.

I dämmors dok har hösten klädt vårt land,
Och sorg och bitterhet i hemmen gästa.
Tungt på vår skuldra tiden lagt sin hand,
Med hot och nöd vårt tålmod att frästa.
Men tyngre bördor ha vi burit förr
Och lärt oss tåligt vänta ljusa dagar.
Beständigt reglad står ej nådens dörr.
Ännu Han lefver, samme Gud som förr
Och styr sin vänld med samma kärlekslagar.

Hur' underbart han likväl ledt vår stig
Ur natt och mörker fram till ljus och bildning.
Han pröfvat oss med hunger, pest och krig.
Hur' har ej barbarit i sin förvildning
Med mord och plundring hemsökt denna näjld,
Som nu i välstånd blomstrar för vårt öga.
Men gyllne frid har följt på blodig fäjd,
Bäst härjarns horder rasat utan häjd,
De skingrats för en vink blott från det höga.

Hvi oss han hägnat så till denna stund? —
Historien är fylld af gångnes grafvar.
Hvad folk som plånats ur de andres rund,
Hur mången ätt som än i trældom slafvar!
Ett särskildt kall och värf, kanske af vigt,
Den högste gaf oss ock för lefnadsfärden.
Om vi det fyllt, ja, då med tillförsigt
Till Gud och folken göre vi vår bigt
För samtiden liksom för eftervärlden.

Vårt finska folk, välan, hvad är ditt värf,
För det du skonad blef till sen'sta tider? — :
För **ljus och bildning** gaf du gladt din skärf.
För **lag och frihet** stred du dina strider.
Dem har du redt ett hem bland polens snö.
Kulturens förposttjenst du gör i nordnen.
I klippans skrefva har du sått dess frö.
Där utan dig hon rotlös dömts att dö —
Så Guds och folkens skyddsling är du vorden.

Hur djärfs då afund håna ädel flit,
Ditt trygga mod, som seklerna fått pröfva?
Du brutit dessa tegar bit för bit
Ur klippans barm, hvem blygs ej dem att röfva?
Ett trofast, fridsamt folk, en tålig ätt,
Du sträfvar hårdt, din mödas frukt att njuta.
Bär lugnt din pröfning ock på fädrens sätt.
Så sannt som Gud är Gud och rätt blir rätt,
Med seger och med glädje skall hon sluta.

Ljus, lag och frihet gaf du hem och härd,
Här hemortsrätt dig i sin tur de skänkte.
Ty vare de som förr din sköld, ditt svärd;
Ve dig, om fegt du segervapnen sänkte!
På dem förlita och allsmäktig Gud,
Och kanske förr'n du tror skall vintern vika,
Som kläder land och folk i sorgens skrud.
Ljus, lag och frihet liksom Herrens bud
De svika ej, om ej dess kämpar svika.

---

*Hell, himlamakter Er, till fädrens jord
Vårt fastebref, vårt värn i frid som fara! —
Gif oss, o Herre, kraft i dåd som ord,
När hälst det kräfs, att framgent dem bevara,
Att engång ock vår frodefrid går opp
Ur österns sky, hvarr mulet moln försvinner,
Och jotunynklet, som i hotfullt lopp
Dem strypa vill, af harm och gäckadt hopp
Förkväfs likt sagans troll, när sol upprinner.*

*Gånge Rolf.
[Wichmann, V. K. E.]*